

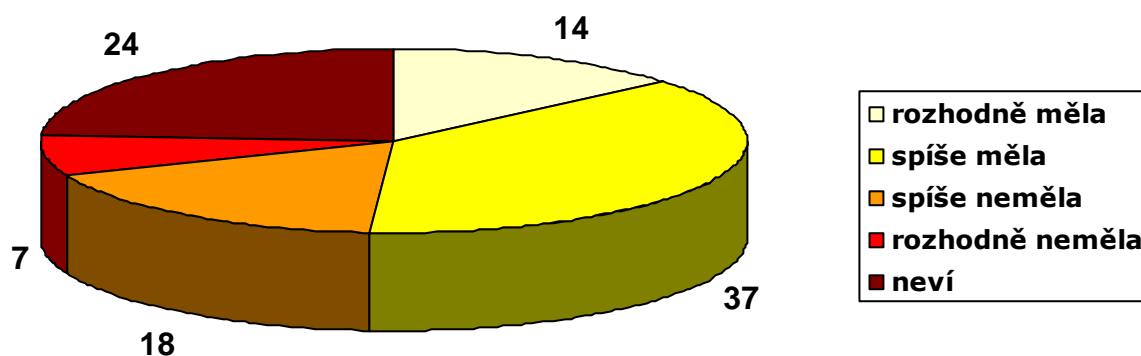
Evropská ústava očima veřejnosti

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-02</i>
Otázky:	<i>PM.80 – PM.83</i>
Termín terénního šetření:	<i>14. – 21. února 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1083</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. březen 2005</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR se ve svém únorovém šetření mimo jiné zajímalo o názory veřejnosti na evropskou ústavu. Na úvod jsme všem respondentům položili otázku: „Myslíte si, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích?“

Graf 1: Měla by mít Evropská unie jednotnou ústavu?

Souhlas s tím, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích, vyjádřila nadpoloviční většina respondentů (51 %). Opačný názor naopak zastává čtvrtina českých občanů. Poměrně velký podíl oslovených (24 %) se k položené otázce nedokázal vyjádřit.

Souhlas s tím, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu platnou ve všech členských zemích, vyjadřovali častěji respondenti, kteří jsou ekonomicky aktivní, označují svoji životní úroveň za dobrou, jsou spokojeni se současnou politickou situací v naší zemi a ve volbách by volili ČSSD nebo ODS. Souhlas s jednotnou evropskou ústavou vyjadřovali rovněž častěji lidé, kteří se zajímají o současně politické dění u nás, v EU i ve světě.

Jednotlivé politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně mají různé názory na to, zda by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu. V našem šetření jsme zjišťovali, nakolik čeští občané tuto skutečnost vnímají.¹

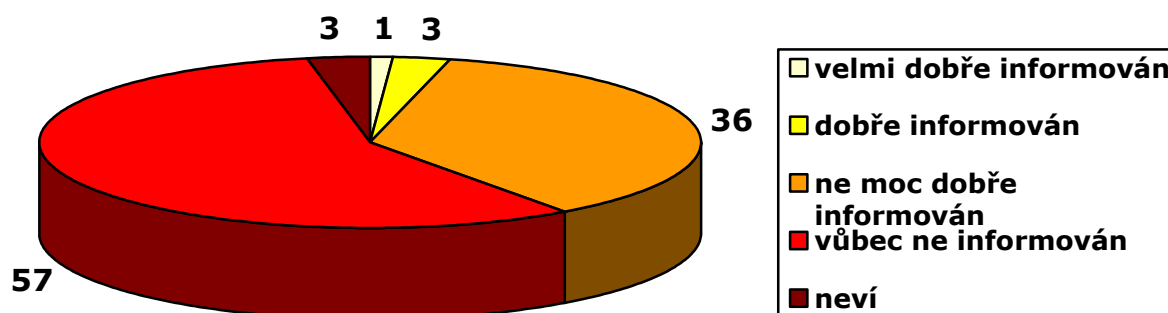
Tabulka 1: Názory veřejnosti na postoje politických stran k existenci jednotné evropské ústavy (v %)

	rozhodně měla	spíše měla	spíše neměla	rozhodně neměla	neví
ČSSD	21	37	3	1	38
KDU-ČSL	13	36	7	1	43
KSČM	2	11	32	11	44
ODS	5	13	27	17	38
US-DEU	9	26	11	2	52

Přibližně dvě pětiny oslovených občanů nedokázaly posoudit, jak se naše politické strany staví k existenci jednotné evropské ústavy. Naprostá většina těch, kteří se k otázce vyjádřili, se domnívá, že ČSSD a KDU-ČSL jsou zastánci existence jednotné evropské ústavy. Naopak podle většiny oslovených mezi zastánci jednotné evropské ústavy nepatří KSČM a ODS. K postoji US-DEU k jednotné evropské ústavě se nadpoloviční většina respondentů neuměla vyjádřit. Z těch, kteří na otázku odpověděli, se jich většina domnívá, že US-DEU je zastáncem existence jednotné evropské ústavy.

Podívejme se nyní, jak jsou čeští občané informováni o obsahu evropské ústavy.²

Graf 2: Informovanost o obsahu evropské ústavy (v %)

Informovanost českých občanů je v naprosté většině případů velmi malá či dokonce úplně nulová. Téměř šest z deseti oslovených není o tzv. evropské ústavě informováno vůbec, více než třetina občanů o ní není moc dobře informována. Dobře či dokonce velmi dobře jsou o obsahu evropské ústavy informováni pouze 4 % obyvatel naší země.

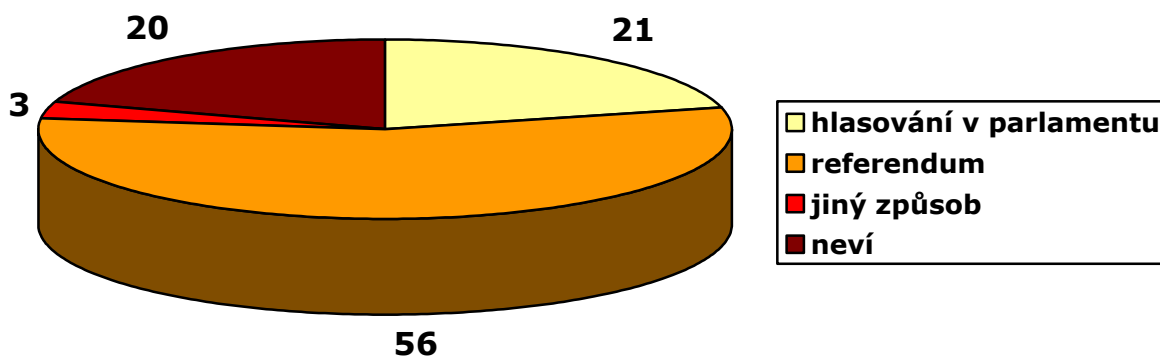
V únorovém šetření jsme se dále zajímali o to, jaký způsob rozhodování o přijetí (či nepřijetí) evropské ústavy by byl podle občanů v naší zemi nejlepší.³

¹ Otázka: „A jak se podle Vás k této otázce staví jednotlivé politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně – měla nebo neměla by podle nich Evropská unie mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích?“

² Otázka: „Pokud jde o tzv. evropskou ústavu, myslíte si, že jste o jejím obsahu velmi dobře informován, dobře informován, ne moc dobře informován, vůbec ne informován.“

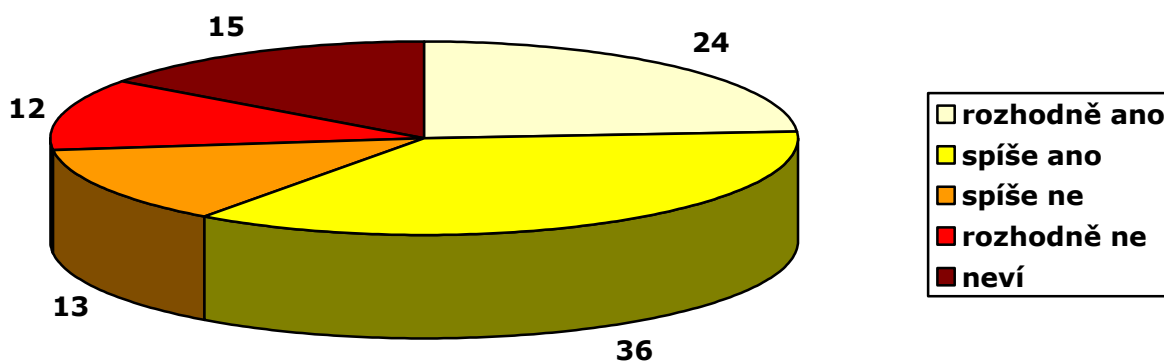
³ Otázka: „Česká republika bude stejně jako ostatní členské státy EU rozhodovat o tom, zda přijme či nepřijme tzv. evropskou ústavu. Podle Vás, jaký způsob rozhodování o přijetí evropské ústavy by byl u nás nejlepší?“

Graf 3: Jaký způsob rozhodování o přijetí/nepřijetí evropské ústavy je pro ČR nejvhodnější?

Nadpoloviční většina českých občanů se domnívá, že o přijetí či nepřijetí evropské ústavy v České republice by měli občané rozhodovat v referendu (všelidovém hlasování). Názor, že o této záležitosti by měl rozhodnout prostřednictvím hlasování Parlament, zastává pětina občanů. Stejný podíl oslovených pak nevěděl, který způsob rozhodování je pro naši zemi nejvhodnější.

Graf 4: Zúčastnil byste se referenda o přijetí evropské ústavy?

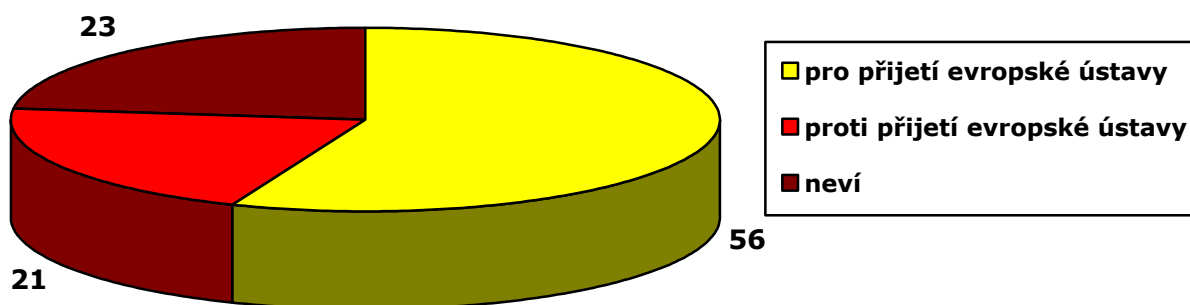

Pokud by se v České republice konalo příští týden referendum o přijetí tzv. evropské ústavy, pak by se ho podle svých slov zúčastnila nadpoloviční většina občanů (přičemž čtvrtina oslovených uvedla, že by se referenda „rozhodně“ zúčastnila, třetina by se „spíše“ zúčastnila). Referenda o přijetí či nepřijetí evropské ústavy se přibližně čtvrtina dotázaných zúčastnit nechce. 15 % českých občanů zatím nemá ve věci své účasti v referendu jasno. Ze zkušenosti však víme, že deklarovaná účast ve volbách či v referendu je vždy vyšší než účast skutečná.

Referenda o přijetí evropské ústavy se relativně častěji chtějí zúčastnit respondenti s dobrou životní úrovní, dotázaní ve věku 30 až 44 let, absolventi středních škol s maturitou nebo škol vysokých, oslovení pracující ve vedoucích funkcích či osoby samostatně výdělečně činné. Větší ochotu k účasti v referendu projevili také lidé, kteří se obecně zajímají o politiku a kteří se domnívají, že Evropská unie by měla mít společnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích.

Respondentům, kteří uvedli, že se referenda o přijetí evropské ústavy chtějí zúčastnit, jsme dále položili otázku, jak by v tomto referendu hlasovali.

Graf 5: Hlasování v referendu o přijetí evropské ústavy

Nadpoloviční většina občanů, kteří v současné době připouštějí, že by se zúčastnili referenda o přijetí evropské ústavy, by hlasovala pro její přijetí. Proti přijetí evropské ústavy by hlasovala pětina oslovených, kteří se daného referenda chtějí zúčastnit. Přibližně pětina občanů, kteří o účasti v referendu uvažují, dosud ale neví, jak by v tomto referendu hlasovala.

Pro přijetí evropské ústavy by se v případném referendu vyslovili častěji lidé s dobrou životní úrovní, vysokoškolským vzděláním, oslovení, kteří mají už nyní o této ústavě aspoň nějaké informace, a dále voliči ČSSD a KDU-ČSL.